

לחם סתרים פ' כל הצלמים נד

השינוי משו' כך אלא כדכתבו התוספות פ' הגזול דף כ"ב ד"ה ר' שמעון שהטויה הוא הוא השינוי והוא שינוי יותר מהנכבד . ואלא הך קושא דהקשה על הרמב"ם ז"ל ממאי דקאמר היינו בעיית רמי בר חמא לעיקר קושיתו דרדכי הרמב"ם ז"ל סתרי ז"ל דהמשתחוה לקמ' שהיא מחובר ללא ידעין ואיסור מחובר לגבוה אל מק"ו דאתכן ואיכא למימר דיו כמו אתכן דשנוי מותר כדכתבו התוספות ז"ל לכך פסק להתירא אע"ג דרדכי בגמ' הכי קאמרינן משום דסבר רבינו דהבעיא דמשתחוה לקמה מדרכבן כדכתבו התוספות בד"ה יש כעבר וספיקא דרדכין לקולא אבל בדין המשתחוה לבהמה דכעבר דב"ח גופיה מדאורייתא מדכתיב מן הבקר אם כן בעינן כמרה מהג ליתכלת במידי דאורייתא וכיון דאית לן ספיקא פסק לחומרה עוד ז"ל דלא קשה דידיה אדיריה דגבי חטים ועשאן סלת הוי שנוי גמור דלא הדר לברייתו אבל גמור וכדכענו חומר לברייתו כמ"ס רש"י ז"ל פ' הגזול דף כ"ב . אל שיש לספק אם תכלת חומר לברייתו ע"י כפון או אי הוי כקלא אילן דלא עבר ואפשר עוד עם מ"ס התוס' סוף כל האסורין דהמשתחוה אינו אל למה שהוא רואה ואם כן הנכמר הרי רואהו בעת ההשתחויה אבל הקמה בחסו מכלל בליעא ואינו רואה בעת ההשתחויה :

דף מ"ז גמרא והכי נמי כי עיברו ולבסוף כדכענו דמי . ק"ק דהתם בתמורה איכא תרי לשינוי אחריני רב הוכא אמר רב כחמין חד אמר מחלוקת כדכענו כשהן חולין דר"א סבר בויא מילתא ורבין סבדי הא אשתנו אבל כדכענו כשהן מוקדשין ד"ה אסורים ואיכא דאמרי מחלוקת כדכענו כשהן מוקדשין אבל כדכענו חולין ד"ה מותרין ואם כן הוי דהשתחוה לקמה היכי דמי אי דעדין לא הקדש חטיה למכחות היינו כדכענו כשהן חולין ולחד לישבא ד"ה שרי ולאידך אי השתחוה לקמה אחר שהקדש חטיה הא כמיתלי בההני לשינוי : תו ק"ק דכפי מה שכתבו התוספות בד"ה יש כעבר דיש לחלק בין ב"ח למחומר ולכך מסופק דאף דב"ח לגבוה אסור במחומר יש להקל וכדפירש"י ז"ל גם כן בבעית יש כעבר במחומר אם כן מאי מיייתי מעיברו ולבסוף כדכענו ואכתי הדרא בעין לדוכתה שאני התם דיש להקל משום דהוי ב"ח . ובמ"ס התוס' דהך בעיה דקמה מדרכבן בעי דסבר דמדרכבן יש להחמיר כיחא קצת . תו ק"ק הך בעיא דהמשתחוה לקמה היכי דמי אי דנטעו מתחלה לכך היכי קאמר להדיט שרי ואי דנטעו ולבסוף כשבגל הקמה השתחוה אם כן אינו אסור אל לר"י ברי יהודה דלרדכין שרי והל"ל איכא דרדכין לא תיבעי לך כי היכי דקאמר בבעיא דלולב איכא אלא דר"י ברי יהודה לא תיבעי לך :

תוס' הכא מעיקרא וכו' . ק"ק דהך קושא תיקשי להו כי מיייתי תא שמע ופשיטא אמא איכא פלוגתא תיקשי להו דלא פשיט מידי מולדות לשינוי דאימא אפילו רבין דשרו התם מולדות אימור בשינוי מותר תרע דהסברא היא לאסור שינוי טפי מולדות דבית שמיא ויכחו דשרי מולדות ואפ"ה בשנוי אסרי :

תוס' ד"ה הכא באשרה שבתלה ולא דמי להדס דבירו למעט . ק"ק דכפ"ז מי דחקיה לשינוי דרב פפא מספ"ל ולישני שאני התם דבירו לגלות ולהכי אין דיחוי כמו בהדס . ושם בעינן דומיא דהדס דבירו למעט וגם עשה מעשה שמיעט אבל גבי דס אף שבירו לגלג' כיון שהיא לא גילהא אלא מעצמו כתגלה יש דיחוי דאדרבה אמרינן מדהוה בידו לגלות ולא גיל' משמ' דבדיחוי כיח' ליה והוי כמו דחיה בידים : ומכאתי קצת דאיה לזה דהא זה התיירץ שכתבו כל שבידו לקוח מהגמ' דזבקים גבי מתני' דקבל הכשר וכתן לפסול יחזור לכשר הא קמן דמיירי